שאלות ותשובות בהלכה

דין "יאוש שלא מדעת" באבידה וגזלה: מתי חפץ שייך למוצאו?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

חפץ שאבד מבעליו והבעלים עדיין אינו יודע שאבד, אף על פי שאילו היה יודע היה מתייאש – אין זה נחשב יאוש ("יאוש שלא מדעת לא הוי יאוש"), והמוצא חייב להחזיר.

סוגיה חמורה זו מפורשת בגמרא (מסכת בבא מציעא, דף כ"א עמוד א') ובשולחן ערוך (סוגיה הקשורה לחושן משפט סימן רכ"ב). לפיכך, המוצא חפץ קודם שידעו הבעלים, חייב להחזירו ואינו קונהו ביאוש.

דוגמה: אדם הולך ברחוב ונופל ממנו ארנק בלי שירגיש. כל עוד הבעלים לא שם לב שהארנק אבד, אין כאן יאוש, ומי שמצא חייב להחזיר. אם הבעלים כבר גילה את האבידה והתייאש בפועל, זה דין אחר שנקרא יאוש מדעת, והוא תלוי בנסיבות ובדיני אבידה נוספים (כגון סימנים), ולכן במקרה כזה יש לשאול רב.

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

הוראת המשפט

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

להרשמה ולפרטים: horat-hamishpat.co.il · 02-62-60-680

סרקו את הקוד
לאתר הוראת המשפט